

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

PERFIL

A PARTIR DE L'ÈXIT DE 'LA PELL FREDA', ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL S'HA CONVERTIT EN UN DELS AUTORS MÉS TRADUÏTS DE LA LITERATURA CATALANA. HA PUBLICAT, ENTRE D'ALTRES, 'PANDORA AL CONGO' (2005), 'VICTUS' (2012) I 'VAE VICTUS' (2015)

Uns bolets monstruosos

PERE ANTONI PONS

A les novel·les i pel·lícules amb monstre, la criatura monstruosa en qüestió té un paper molt més determinant que el de simple antagonista de l'heroi (o l'antiheroi), que el d'agent del mal o que el de via d'expressió dels fenòmens sobrenaturals en joc. La naturalesa del monstre marca l'atmosfera moral, la temperatura anímica i la densitat intel·lectual de l'obra. També en els casos en què, bàsicament, és una bèstia assassina inexorable, com per exemple a *Tauró*, de Steven Spielberg, i a *Alien*, de Ridley Scott.

En aquest sentit, que Albert Sánchez Piñol hagi optat en la seva nova novel·la, titulada *Fungus* i ambientada en una vall dels Pirineus els anys 1888 i 1889, per crear uns monstres que són uns bolets colossals que cobren vida, "amb uns caps gegants, plans i amples com els dels

crancs, pits cilíndrics, braços irregulars, articulats i llarguíssims, com si fossin octòpodes de mil potes, cada pota d'un gruix i llargària diferent", situa la novel·la en un terreny incert, entre el terror i la comicitat. Més ben dit: entre el terror no del tot espantós i la comicitat no sé si del tot voluntària. Perquè, és clar, els bolets –els *fungus* del títol– són unes bèsties tremebundes i mortíferes, que es comuniquen entre si i comprenen el món que els envolta mitjançant sentiments i emocions, capaces de destrossar un ésser humà igual que una piconadora trituradora una flor, però que en última instància són... doncs això: bolets.

Entre la fantasia i la història

A grans trets, es pot dir que l'obra novel·lística de Sánchez Piñol té dos vessants: el fantàstic i terrorífic, complementat per una mirada antropològica sobre la condició humana (*La pell freda* i *Pandora al Congo*), i l'aventurer i històric, amb unes gotes de picaresca (*Victus* i *Vae Victus*). A *Fungus* s'ha proposat barrejar els dos vessants i el resultat és un híbrid irregular. Entre les virtuts de la novel·la hi ha algunes escenes narrades amb un vigor i una vivor exemplars, hi ha reflexions serioses, especulatives i incisives –amb una conclusió final– sobre el tema del poder –central en l'obra–, i hi ha alguns personatges secundaris notables, en especial el guàrdia civil que és un tenor frustrat i el fotògraf malalt de mort que viu obsessionat per fer la fotografia perfecta.

Però la novel·la té dos problemes estructurals, que llasten el conjunt. El primer problema és que el protagonista, anomenat Ric-Ric, un presumpte anarquista de Barcelona

FUNGUS. EL REI DELS PIRINEUS ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL LA CAMPANA 360 PÀG. / 20,90 €

que es refugia als Pirineus se suposa que per fugir de les forces de l'ordre, és massa tou i esperpèntic per sostenir el pes d'una trama tan embolicada i delirant com la de *Fungus*. El segon problema és justament el marc argumental de la novel·la, que se centra en la relació de Ric-Ric i una tropa de mig miler de *fungus* als quals ell mateix ha donat vida i amb qui estableix uns vincles que, jeràrquicament, al principi semblen ser d'una manera i al final són d'una altra.

La manera com Sánchez Piñol fa servir narrativament la relació entre Ric-Ric i els *fungus* no és simplista ni unívoca, en el sentit que no es limita a contar la història d'un pobre diable que passa de ser un no-ningú sense cap poder a creure falsament que té un poder enorme, però per moments costa d'aclarir què vol expressar amb la història: ¿que el poder esclavitza?, ¿que la submissió és una fatalitat incurable?, ¿que els ideals més nobles estan condemnats al fracàs perquè l'ésser humà no dona per a més?

Sánchez Piñol no és un estilista, i ho sap, però sí que és un bon narrador, i també ho sap. Com és habitual, a *Fungus* fa servir sense complexos molts recursos retòrics i narratius dels gèneres més populars: cops d'efecte argumentals, descripcions i comparacions vistoses, una cadència grandiloqüent, un gust per les frases sentencioses... Quan li surt bé, és molt eficaç. Quan no, fa una sensació com de mecanisme antiquat.

Fungus queda lluny dels millors títols de l'autor, *La pell freda* i *Victus*, però això no vol dir que els seus lectors més fidels no hi trobin allò que hi aniran a buscar. ♦♦

A 'FUNGUS' HI HA ESCENES NARRADES AMB UN VIGOR I UNA VIVOR EXEMPLARS, PERÒ EL PERSONATGE PRINCIPAL ÉS MASSA TOU I ESPERPÈNTIC PER SOSTENIR LA NOVEL·LA

PERE TORDERA

'Astro City', la humanitat del superheroi

XAVI SERRA

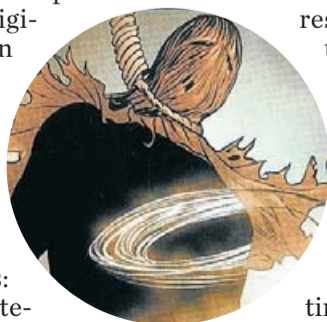
Durant els anys 90, la cobdícia de les grans editorials i la falta de visió dels seus directius va sumir el còmic de superherois en la seva època creativament més inerta, abocat a la reiteració de fórmules i subordinat a l'ego dels seus dibuixants estrella. El panorama era tan penós que no és estrany que un dels títols més valorats de la dècada fos precisament un que mirava al passat del gènere: *Marvels*, creada per Kurt Busiek i Alex Ross, reescribia la història de l'univers Marvel des de la perspectiva de l'home de carrer que veu en els superherois uns prodigis tan fascinants com esgarrifosos, mites de

carn i ossos que es passegen entre nosaltres i ens fan sentir insignificants però també ens inspiren.

L'esperit de *Marvels* es va reencarnar el 1995 a *Astro City*, on Busiek s'emancipava de la continuïtat de Marvel per crear una mitologia pròpia que examinava els arquetips dels superherois amb una òptica sempre nova i original. Sèrie coral que en cada episodi posa el focus en un personatge diferent i l'escruta amb gran profunditat psicològica, el gran tema d'*Astro City* és, tanmateix, el còmic de superherois: els seus orígens en la literatura *pulp*, els mites funda-

cionals del gènere i l'evolució del superheroi modern, posant l'èmfasi en la seva dimensió humana sense deixar d'explorar la fèrtil zona de fricció entre aquestes criatures i la gent normal que habita el seu món.

Després d'interrompre's la publicació el 2010 per problemes de salut de Busiek, *Astro City* va ressuscitar el 2013 en una nova sèrie que ara finalitza en el volum oportunament titulat *Y al final...*, amb el qual la capçalera arriba als 100 episodis entre sèries regulars, limitades i especials. En aquesta última etapa, *Astro City* ha seguit explorant l'univers

ECC COMIC

ASTRO CITY. Y AL FINAL... KURT BUSIEK I BRENT ANDERSON ECC COMIC 160 PÀG. / 16,95 €

superheroic parant atenció a les històries que la dinàmica industrial del còmic acostuma a obviar: la decadència física dels superherois sense poders, les seves dinàmiques de parella, les persones amb poders que no volen ser superherois... Busiek també introdueix –amb esforç– una trama transversal que trenca la quarta paret i recupera personatges dels inicis com el supermalvat reconvertit en detectiu privat Jack Acero, la comptable que treballa al barri sobrenatural d'Astro City o l'home que enyora l'esposa que va tenir en una realitat esborrada per un esdeveniment còsmic a l'estil de les *Crisis infinites*. Una visió més humana del gènere, amb grans dosis d'enginy i emotivitat que revelen un Busiek encara inspirat. ♦♦